

PROSLOV

Proteklo stoljeće bilo je ključno u razvoju arheologije kao znanosti, ali i kao struke kakvu danas poznajemo, pa smatramo da je došao pravi trenutak da se okrenemo unatrag i rezimiramo naš razvojni put te još jednom utvrdimo koji su to pojedinci, udruge i ustanove odigrali ključne uloge u tom procesu. O izuzetno važnoj ulozi Hrvatskog arheološkog društva u povijesnom razvoju arheologije u našoj zemlji svjedoči više od 130 godina djelovanja našeg Društva kao temeljne strukovne udruge. Iskoristili smo ovu prigodu da se sjetimo i drugih povijesnih udruga koje su djelovale na tom plemenitom cilju u posljednjih stotinu godina. Uz Hrvatsko arheološko društvo presudni za razvoj arheologije bili su i arheološki muzeji u Puli, Splitu, Zadru i Zagrebu, kao i njihova glasila koja su dugo vremena bila i jedina znanstvena periodika s područja naše struke. Osim ustanova, prijelomni čimbenici u razvoju arheologije u Hrvatskoj bili su i pojedini stručnjaci čija je povijesna uloga zaslužila da ih se ponaosob spomene. Isto tako, svjesni smo prijelomnog vremena u kojem se naša struka nalazi pa smo na ovom skupu prikazali i presjek naših dosadašnjih postignuća u arheologiji pojedinih razdoblja kao i u različitim arheološkim disciplinama. U proteklom stoljeću bili smo svjedoci vrtoglavog razvoja znanosti, što je posebno vidljivo kod prirodoslovnih disciplina, ali i društva. Društvena okolina u kojoj naša struka djeluje daleko je kompleksnija i dinamičnija od one u kojoj su naši časni prethodnici, ili mi sami, djelovali tijekom proteklog stoljeća, i pred arheologiju stavlja mnoštvo novih izazova. Stoga je važno naglasiti da unatoč tomu što se arheologija bavi prošlošću, mi kao struka ostajemo okrenuti budućnosti. Neka od izlaganja na ovom skupu su nas upoznala upravo s novim izazovima s kojima se susrećemo, posebice onima koja se odnose na rad u dinamičnim okruženjima intenzivnog razvoja urbanih prostora ili golemih infrastrukturnih projekata. Istovremeno smo prikazali i nove metode, pa i čitave discipline, koje su posljedica već spomenutog intenzivnog znanstvenog razvoja i koje nam nude rješenja za neke od novih problema. Nadam se da će netko tko bude u ovoj prilici za stotinu godina, kada se osvrne na naš rad, imati barem ovoliko razloga za ponos i zadovoljstvo što mu se pruža prilika predstaviti postignuća naše struke.

Spomenuo bih još da je skup »Hrvatska arheologija u 20. stoljeću« uz mnoga stručna predavanja, predstavljanja knjiga i istraživanja, te našu svečanu dodjelu nagrada, bio još jedna prigoda u kojoj su Hrvatsko arheološko društvo i Matica

Hrvatska usko i uspješno surađivali. To je rezultat rada mnogih pojedinaca iz Društva i Matice koji aktivno djeluju u obje udruge čije se članstvo u velikoj mjeri i preklapa.

Zagreb, 29. travnja 2009.

Hrvoje Potrebica
predsjednik HAD-a